

Varen op de Romeinse Rijn

Boekbespreking

Tom Hazenberg en Paul van der Heijden, *Varen op de Romeinse Rijn. De schepen van Zwammerdam en de limes*. Verschenen in de reeks *Stap in het Verleden* als nr. 7. (Leiden, Hazenberg Archeologie, 2016). 43 blz. ISBN 978-90-818683-7-2. € 9,95.

Volgens de bekende formule van op het linkerblad een afbeelding of kaartje en op de rechterpagina de tekst, wordt een prachtig algemeen overzicht gegeven van alles wat met de Zwammerdamse (en verwante) schepen te maken heeft, maar dan op het niveau van de basisschool, dus wel in grote lijnen. Maar toch ook best diepgaand, vooral in de vorm van prachtige reconstructietekeningen en impressies, gemaakt door Mikko Kriek. Het meeste is dan ook in fraaie kleuren afgebeeld, met uitzondering van de foto's van de opgravingen uit de jaren 1971-1974. Omdat er verschillende typen schepen opgegraven zijn, worden diverse scheepstypen als oorlogsschepen en platbodems behandeld en wordt een indruk gegeven van de doelen waarvoor ze dienden, zoals voor het vervoer van graan, bouwmaterialen en luxe voorwerpen. Ook wordt ingegaan op de handelsroutes over de Rijn en de Limes. En ook wordt nog verteld over de conservering van het gevonden hout en de plannen om de schepen te laten terugkeren naar de plaats waar ze gevonden zijn: ergens in de gemeente Alphen aan den Rijn. Dat laatste is haast een cliffhanger: plannen genoeg, maar haast vanzelfsprekend een grote uitdaging wat de financiën betreft. Nu is niet alles bewaard gebleven of exposabel, maar het wel overgeblevene is toch nog wel zo veel en kwetsbaar dat dure voorzieningen vereist zullen zijn. Dat dit aardige boekje daartoe in brede kring veel inspiratie en enthousiasme moge wekken.

PdB